

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Kateřiny Mrázové, Ph.D., v právní věci žalobců **a) L. Š. a b) J. Š.**, oba zastoupeni Mgr. Radimem Janouškem, advokátem se sídlem Olomouc, Šantova 2, proti žalovanému **Krajskému úřadu Zlínského kraje**, se sídlem Zlín, třída Tomáše Bati 21, za účasti osob zúčastněných na řízení 1) M. J. a 2) J. M., o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2011, č. j. KUZL 65372/2011, sp. zn. KUSP 50625/2011 ÚP-Vy,

t a k t o :

- I. Žaloba **se z a m í t á**.
- II. Žalobci **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.
- IV. Osoby zúčastněné na řízení 1) a 2) **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobců a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Vizovice (dále jen „stavební úřad“) ze dne 2. 5. 2011, č. j. MUVIZ 011009/2011. Tímto rozhodnutím stavební úřad nařídil dle § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) žalobcům odstranění stavby „*Oplocení části pozemku Zádveřice-Raková, Zádveřice č. p. X*“ na pozemku parc. č. 48 a 49/1, v katastrálním území Zádveřice

(dále též „stavba“). Konkrétně nařídil odstranění betonového oplocení výšky 1,5 m v délce 8,25 m a betonového oplocení výšky 2,2 m v délce 3,8 m. Současně jim stanovil podmínky pro odstranění stavby a uložil povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1.000 Kč.

[2] Stavba nahrazovala původní drátěné oplocení pozemku parc. č. 49/1, novým, částečně neprůhledným betonovým oplocením. Správní orgány odůvodnily odstranění stavby především tím, že ke stavbě betonového oplocení nebyl vydán územní souhlas, a že stavba byla provedena zčásti na cizím pozemku.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

[3] Žalobci ve včas podané žalobě namítali, že správní orgány nedodržely zásadu proporcionality. Stavební úřad rozhodl o odstranění stavby, přestože předmětná stavba pouze nepatrně (v délce necelých 9 m v proměnlivé šířce od 5 do 12 cm) přesahovala na cizí pozemek – pozemek parc. č. 48 patřící paní M. B., a současně byla paní B. nabídnuta kompenzace pozemku v délce 15 m a šířce 40 cm.

[4] Stavební úřad opakovaně vyslovil, že stavba byla provedena bez rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu, a proto bylo zahájeno řízení o odstranění stavby. Žalobci však byli dle § 103 odst. 1 písm. d) bod 6. stavebního zákona oprávněni oplocení postavit bez stavebního povolení nebo ohlášení.

[5] Žalobci postavili betonové oplocení přesně v místech původního drátěného plotu. Rozhodnutím o odstranění stavby tak porušily správní orgány zásadu právní jistoty a oprávněného očekávání zakotvenou v § 2 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

[6] Žalovaný popírá postup stavebního úřadu, když uvádí, že v řízení o odstranění stavby již nebylo podstatné prokazovat, zda část oplocení zasahuje na vedlejší pozemek. Stavební úřad totiž přerušil řízení o odstranění stavby a vyzval žalobce k řádnému vytýčení vlastnické hranice mezi pozemky parc. č. 48 a 49/1.

[7] Betonové oplocení výšky 2,2 m v délce 3,8 m bylo provedeno v souladu se stavebním zákonem a je zcela na pozemku žalobců. Přesto správní orgány bezdůvodně nařídily odstranění i této části oplocení.

[8] Odůvodnění napadeného rozhodnutí je v rozporu se zákonem, neboť dle ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu má odůvodnění obsahovat důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

[9] Dále žalobci uvedli, že jim byla dána lhůta pro odstranění stavby 2 měsíce, ačkoli poukazovali na to, že tato doba není přiměřená. Upozornili také na porušování pořádkových lhůt dle § 74 správního řádu ze strany správních orgánů.

[10] S ohledem na výše uvedené žalobci navrhli, aby soud rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí stavebního úřadu zrušil.

[11] Pro možný vznik nenahraditelné újmy vzniklé odstraněním předmětné stavby byl žalobě přiznán odkladný účinek usnesením zdejšího soudu ze dne 8. 12. 2011, č. j. 29 A 77/2011-22.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

[12] Ve vyjádření k žalobě žalovaný zejména uvedl, že zásada proporcionality nebyla v řízení porušena. Je věcí soukromoprávní dohody, zda účastník řízení přistoupí na navrhovanou kompenzaci. Stavební úřad nemůže účastníky řízení k dohodě nutit. Žalobci nebyli v dobré víře, když vědomě provedli stavbu bez rozhodnutí či opatření stavebního úřadu. Ke stavbě betonového oplocení bylo třeba vydání územního souhlasu, o který žalobci ani nepožádali. Napadené rozhodnutí bylo dostatečně odůvodněno a případné nedodržení lhůt pro vydání rozhodnutí nemá vliv na vlastní rozhodnutí ve věci. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Vyjádření osob zúčastněných na řízení

[13] Podáním ze dne 11. 12. 2012 (doručeným soudu dne 13. 12. 2012), resp. ze dne 25. 10. 2013 (doručeným soudu dne 29. 10. 2013), oznámila paní M. J. a paní J. M., že budou v řízení uplatňovat práva osob zúčastněných na řízení ve smyslu § 34 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[14] Podáním ze dne 25. 11. 2013 doručeným prostřednictvím emailové schránky se paní J. M. k věci vyjádřila tak, že žalovaný postupoval správně. Pod podáním byl uveden i pan J. B., který byl soudem připsán ze dne 18. 10. 2013, doručeným dne 23. 10. 2013, řádně poučen a vyzván, aby ve lhůtě 10 dnů oznámil, zda bude ve věci uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení. Jelikož se v určené lhůtě nevyjádřil, nesplnil jednu z podmínek stanovených § 34 odst. 1 s. ř. s., aby se mohl stát osobou zúčastněnou na řízení. Proto soud k jeho vyjádření nepřihlédl.

V. Posouzení věci Krajským soudem v Brně

[15] Zdejší soud, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., bez nařízení jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí stavebního úřadu včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.

[16] Ze správního spisu vyplynulo, že stavební úřad zahájil dne 22. 5. 2008 z moci úřední řízení o odstranění předmětné stavby. Dne 28. 7. 2008 žalobci požádali o dodatečné povolení stavby, a proto stavební úřad řízení o odstranění stavby přerušil. Dne 19. 1. 2009 vydal stavební úřad rozhodnutí, kterým žádost o dodatečné povolení stavby zamítl. Rozhodnutí potvrdil žalovaný rozhodnutím ze dne 2. 4. 2009, které nabylo právní moci dne 3. 4. 2009. Následně pokračoval stavební úřad v řízení o odstranění stavby a dne 2. 5. 2011 napotřetí (předchozí dvě rozhodnutí byla zrušena žalovaným) vydal rozhodnutí, kterým žalobcům nařídil odstranění předmětné stavby. Toto rozhodnutí bylo potvrzeno nyní přezkoumávaným rozhodnutím.

[17] V první řadě je třeba zdůraznit skutečnost, že předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí, které potvrzuje rozhodnutí o odstranění stavby dle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Nikoli rozhodnutí o zamítnutí dodatečného stavebního povolení. Jak bylo uvedeno výše, řízení o udělení dodatečného stavebního povolení na předmětnou stavbu bylo pravomocně skončeno s negativním výsledkem pro žalobce dne 3. 4. 2009.

[18] Pro posouzení dané věci byla podstatná následující ustanovení stavebního zákona:

§ 129 odst. 1 písm. b)

„Stavební úřad nařídí vlastníku stavby, popřípadě s jeho souhlasem jiné osobě, odstranění stavby [...] prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu vyžadovaného tímto zákonem anebo v rozporu s ním [...].

§ 129 odst. 2

Stavbu uvedenou v odstavci 1 písm. b) lze dodatečně povolit, pokud stavebník nebo její vlastník prokáže, že

a) není umístěna v rozporu se záměry územního plánování, zejména s územně plánovací dokumentací a s územním opatřením o stavební uzávěře nebo s územním opatřením o asanaci území,

b) není prováděna či provedena na pozemku, kde to zvláštní právní předpis zakazuje nebo omezuje,

c) není v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu nebo s veřejným zájmem chráněným zvláštním právním předpisem.

§ 129 odst. 3

U stavby prováděné či provedené bez rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu vyžadovaného tímto zákonem anebo v rozporu s ním, stavební úřad zahájí řízení o jejím odstranění. Pokud půjde o stavbu uvedenou v odstavci 2, stavebník nebo vlastník požádá o její dodatečné povolení a předloží podklady ve stejném rozsahu jako k žádosti o stavební povolení, stavební úřad přeruší řízení o odstranění stavby a vede řízení o podané žádosti; v tomto řízení postupuje podle § 111 až 115. Bude-li stavba dodatečně povolena, řízení o odstranění stavby zastaví.“

[19] Jak vyplývá z popsaného průběhu správního řízení, žalobci se pokusili prokázat, že jejich stavba splňuje podmínky § 129 odst. 2 a 3 stavebního zákona, a že tedy jejich stavba může být dodatečně povolena. Stavební úřad měl nicméně za to, že žalobci neprokázali naplnění podmínek daných zákonem a žádost o dodatečné povolení zamítl. Řízení o dodatečném povolení stavby je pravomocně skončeno a žalobci tak již nedisponují možností danou § 129 odst. 2 stavebního zákona, aby odvrátili odstranění stavby dle § 129 odst. 1 písm. b) citovaného zákona.

[20] Předmětem řízení o odstranění stavby (po proběhlém řízení, ve kterém bylo rozhodnuto o zamítnutí dodatečného povolení stavby) je přezkum naplnění zákonného předpokladu daného

§ 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, tedy zda stavba byla prováděná nebo provedená bez rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu vyžadovaného tímto zákonem anebo v rozporu s ním.

[21] V dané věci se jednalo o stavbu plotu, který dle § 103 odst. 1 písm. d) bod 6. stavebního zákona nevyžaduje stavební povolení ani ohlášení. Dle § 76 odst. 1 stavebního zákona však lze umisťovat stavby v území jen na základě územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, nestanoví-li zákon jinak. U staveb, které nevyžadují stavební povolení ani ohlášení dle § 103 odst. 1 a 2 stavebního zákona, postačí dle § 96 odst. 2 písm. a) stavebního zákona pouze územní souhlas. Jelikož předmětná stavba plotu nespádala pod výjimky dle § 79 odst. 3 stavebního zákona, které nevyžadují rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas, byl pro její uskutečnění nutný právě územní souhlas. V dané věci nebylo sporu, že územní souhlas na stavbu plotu vydán nebyl.

[22] Z výše uvedeného jednoznačně vyplývá, že žalobci postavili stavbu bez potřebného územního souhlasu, tedy ji provedli bez rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu vyžadovaného stavebním zákonem, a proto správní orgány oprávněně přistoupily k jejímu odstranění ve smyslu § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona.

[23] Oba správní orgány se ve svých rozhodnutích nadbytečně věnovaly především problematice přesahu plotu na sousední pozemek parc. č. 48 a stavební úřad ne zcela precizně odůvodnil své rozhodnutí o odstranění stavby. Soud v této souvislosti konstatuje, že se ztotožňuje s ustálenou judikaturou v tom, že správní řízení tvoří v zásadě jeden celek (od zahájení řízení až do právní moci konečného rozhodnutí) a není vyloučeno, aby odvolací správní orgán napravil vady řízení před správním orgánem prvního stupně, resp. vady jeho rozhodnutí včetně doplnění a zpřesnění odůvodnění. (k tomu blíže viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2010, č. j. 4 Ads 123/2009-99; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[24] Napadené rozhodnutí napravilo určitou vágnost odůvodnění rozhodnutí stavebního úřadu, bylo odůvodněno řádně a bylo z něj patrné, jaké důvody vedly správní orgány k odstranění stavby. Viz str. 4 odst. 6 napadeného rozhodnutí: *„Podstatné je tedy to, zda v případě předmětné stavby betonového oplocení byl vydán územní souhlas, který je k jeho postavení potřeba. Vzhledem k tomu, že tento územní souhlas vydán nebyl, důvodem pro odstranění stavby byla skutečnost, že předmětná stavba byla realizována bez povolení stavebního úřadu.“* Námitka nezákonnosti odůvodnění napadeného rozhodnutí byla natolik nekonkrétní, že se jí soud nemohl zabývat.

[25] Námitky žalobců ohledně zásad proporcionality a oprávněného očekávání nebyly v nyní posuzované věci relevantní. Jak již bylo řečeno, v rámci řízení o odstranění stavby je podstatné pouze to, zda stavba byla provedena bez rozhodnutí vyžadovaného stavebním úřadem. Jelikož v dané věci tomu tak bylo, rozhodl stavební úřad o odstranění celé „načerno“ postavené stavby betonového oplocení. V řízení o odstranění stavby nebylo rozhodné, zda se nachází na vlastním nebo cizím pozemku.

[26] Stavební úřad v rozhodnutí stanovil rovněž podmínky pro odstranění stavby. Určil mj. lhůtu pro odstranění na 2 měsíce od nabytí právní moci rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že se jedná o odstranění betonového plotu výšky 1,5 m v délce 8,25 m a výšky 2,2 m v délce 3,8 m,

tedy stavby nijak rozsáhlé, nepovažuje soud tuto lhůtu za nepřiměřenou či nesplnitelnou. Správní orgány při jejím určení nijak nevybočily z mezí logiky a přiměřenosti.

[27] Eventuální nedodržení pořádkových lhůt stanovených v § 71 správního řádu (které měli žalobci zřejmě na mysli odkazem na § 74 správního řádu) samo o sobě nezpůsobuje nezákonnost takto opožděně vydaného rozhodnutí. Jestliže mají žalobci za to, že v přímé souvislosti s uvedenými průtahy došlo k porušení jejich práv či přímo ke škodě související s úředním postupem žalovaného, pak bude na žalobcích, aby využili jiných prostředků své ochrany, nikoli žaloby ve správním soudnictví podle § 65 a násl. s. ř. s.

VI. Závěr a náklady řízení

[28] Krajský soud v Brně tedy shledal námitky žalobců nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

[29] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobci ve věci úspěch neměli (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta) a nemají proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

[30] Výrok o náhradě nákladů řízení osob zúčastněných na řízení se opírá o § 60 odst. 5 s. ř. s. V dané věci soud osobám zúčastněným na řízení neuložil žádnou povinnost, současně pak neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro přiznání práva na náhradu jejich dalších nákladů řízení (ostatně osoby zúčastněné na řízení takové důvody ani netvrdily).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 26. listopadu 2013

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu